

Ἡ πιεσθὴ γέυση τῆς σὺνδεσης. Ἡ μέχρι σήμερα σχέση με τὴν ΕΟΚ

Ἡ Ἑλλάδα ὑπέγραφε με τὴν Ε.Ο.Κ. τὸ 1962 συμφωνία σὺνδεσης με σκοπὸ νὰ προετοιμασθεῖ σταδιακὰ γιὰ τὴν ὀλοκληρωτικὴ ἔνταξή της στὴν Κοινὴ Ἀγορὰ τὸ 1984. Εὐρία σημεῖα τῆς συμφωνίας ἦταν ἡ βαθμιαία μείωση τῶν δασμῶν γιὰ βιομηχανικὰ προϊόντα, ἡ ἑναρμόνιση τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς καὶ ἡ χρηματοδότηση ἀναπτυξιακῶν ἔργων στὴν Ἑλλάδα.

Στὸ πρῶτο τομέα, τὸ δασμολογικὸ ἀφοπλισμὸ γιὰ βιομηχανικὰ προϊόντα, ἡ συμφωνία σὺνδεσης λειτούργησε ὁμαλὰ. Ἡ Ε.Ο.Κ. κατήργησε τοὺς δασμοὺς στὰ ἑλληνικὰ βιομηχανικὰ προϊόντα. Ἡ Ἑλλάδα κατήργησε στὶς 31.10.1974 ὀλοκληρωτικὰ τοὺς δασμοὺς γιὰ ὅλα τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα, ποὺ εἰσάγει ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. καὶ ποὺ δὲν παράγει ἡ ἴδια. Οἱ δασμοὶ γιὰ προϊόντα, ποὺ παράγονται στὴν Ἑλλάδα, μειώθηκαν ἀπὸ τὴ 1 Νοέμβρη 1975 κατὰ 44%. Ὅα ἐλαττώνονται στὸ ἑξῆς κατὰ 8% καθε δεκαοκτὼ μῆνες, ὥστε νὰ καταργηθοῦν τελείως τὴ 1 Νοέμβρη 1984. Ἡ Ἑλλάδα, γιὰ νὰ ἀποδείξει τὴ θέληση καλῆς συνεργασίας με τὴν Ε.Ο.Κ. δὲν ἐπιβάλλει ἀπὸ 31.10.74 πιά δασμοὺς σὲ σειρά ἀπὸ γεωργικὰ προϊόντα, ποὺ παράγονται στὶς χῶρες τῆς Ε.Ο.Κ. Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐπέδλωξε ἐπίσης νὰ ἐξομοιώσει τὸ δασμολόγιο ἀπέναντι σὲ τρίτες χῶρες με τὸ δασμολόγιο τῆς Ε.Ο.Κ. Ἔτσι σὲ ἄλλα μὲν εἶδη, ὅπου δὲν ὑφίστανται δασμοὶ ττὴν ΕΟΚ κατήργησε τοὺς δασμοὺς, σὲ ἄλλα δὲ προϊόντα μείωσε κατὰ 20% τὴ διαφορά τοῦ δικοῦ της δασμολογίου ἀπὸ τὸ Κοινὸ Ἐξωτερικὸ Δασμολόγιο τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Ἡ μέχρι σήμερα λειτουργία τῆς συμφωνίας σὺνδεσης ἐξασφάλισε ἔτσι τὴν ἐλεύθερη ἢ με μειωμένο δασμὸ εἰσαγωγή τῶν προϊόντων τῆς Ε.Ο.Κ. στὴν Ἑλλάδα, ἀπέδωσε δηλαδὴ στὴν Ε.Ο.Κ. σχεδὸν ὅλα τὰ πλεονεκτήματα γιὰ τὰ ὁποῖα καὶ συμφωνήθηκε.

Ἡ ἐλεύθερη εἰσαγωγή τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων στὴν Ε.Ο.Κ. ἂν καὶ βοήθησε τὴν ἑλληνικὴ οἰκονομία δὲν ἔχει γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὴν ἴδια ἀποφασιστικὴ σημασία, γιατί οἱ ἑλληνικὲς ἐξαγωγὲς βασίζονται ἀκόμη σήμερα στὰ ἀγροτικὰ προϊόντα καὶ στὶς πρῶτες ὕλες καὶ ὄχι στὰ βιομηχανικὰ προϊόντα. Οἱ ὁπαδοὶ τῆς ἔνταξης ἀναφέρουν σὰν εὐεργετικὸ ἀποτέλεσμα τῆς σὺνδεσης τὸ πολλαπλασιασμὸ τῶν συναλλαγῶν μας με τὴν Ε.Ο.Κ. Ὅμως τὸ ἔλλειμα τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου μας με τὴν Κοινότητα

σ' απόλυτους αριθμούς διευρύνθηκε. Πέρασε από 359,1 έκτομμύρια δολλάρια το 1964 σε 839,5 έκτομμύρια το 1974. Σχετικά στατιστικά στοιχεία παραθέτει ο Πρόεδρος του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Άνδρέας Παπανδρέου σε συνέντευξη, που αναδημοσιεύεται στο τέλος του τόμου αυτού.

Στο τομέα της γεωργίας, τομέας που ενδιαφέρει κατ'έξοχήν την Ελλάδα γιατί είναι χώρα γεωργική, η συμφωνία σύνδεσης δεν λειτούργησε όμαλα. Η έναρμόνιση της γεωργικής πολιτικής σκοπό είχε τόσο να εξασφαλίσει την ισοτιμία μεταχειρίσις των ελληνικών προϊόντων όσο και την ανάπτυξη της ελληνικής γεωργίας για να καταστή άνταγωνιστική. Η έναρμόνιση θα άρχιζε με πέντε κατηγορίες γεωργικών προϊόντων τα δημητριακή, τα όπωροκηπευτικά (έσπεριδοειδή, σταφύλια, φρούτα, λαχανικά), το χοιρινό κρέας, τα αυγά και το κρέας πολυτελικών. Ως προς τα προϊόντα αυτά συμφωνήθηκε τα μέλη της Ε.Ο.Κ. να εφαρμόσουν στις σχέσεις τους με την Ελλάδα το ίδιο προνομιακό καθεστώς, που ίσχυε στις μεταξύ τους σχέσεις. Σ'αντάλλαγμα η Ελλάδα δεχθηκε να καταργήσει προοδευτικά τους δασμούς για τα ίδια αυτά προϊόντα με τους ρυθμούς που προβλέπουν για τα βιομηχανικά προϊόντα. Η Ελλάδα ζήτησε να εφαρμόζονται για τα προϊόντα αυτά όλοι έκεϊνοι οι κανονισμοί, που ίσχύουν στην Ε.Ο.Κ. για τα δικά της γεωργικά προϊόντα. Τουτό σημαίνει μεταξύ άλλων ένισχυση από τους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της Κοινότητας για αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, καταβολή επιδοτήσεων από το Κοινό Αγροτικό Ταμείο, προνομιακή μεταχείριση απέναντι στα ίδια προϊόντα τρίτων χωρών.

Οί διαπραγματεύσεις για την υπαγωγή της ομάδας αυτών των προϊόντων στη κοινή πολιτική άρχισαν άμέσως μετά την άρχή της λειτουργίας της συμφωνίας σύνδεσης. Πέντε χρόνια μετά δεν είχαν καταλήξει ακόμη σε συγκεκριμένο αποτέλεσμα. Η Ε.Ο.Κ. υπεστήριζε την άποψη ότι η συμφωνία σύνδεσης προβλέπει απλώς την υποχρέωση των να κυκλοφορούν έλεύθερα τα ελληνικά άγροτικά προϊόντα στις χώρες της Ε.Ο.Κ. Δεν προβλέπει υποχρέωση της Κοινότητας να έπεκτείνει τους κανονισμούς και τίς διαδικασίες, που ίσχύουν στο έσωτερικό της και τστην

Ἑλλάδα.

Οἱ διαπραγματεύσεις διακόπηκαν μετὰ τὴν ἐπιβολὴ τῆς δικτατορίας στὴν Ἑλλάδα. Ἡ εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ καταδικάζοντας τὸ καθεστῶς τῶν Ἀθηνῶν περιώρισε τὴν ἐφαρμογὴ τῆς συμφωνίας σὺνδεσης στὴ "τρέχουσα διαχείριση". Ἡ Ἑλλάδα ὅμως προχώρησε στὸ δασμολογικὸ ἀφοπλισμὸ, ποὺ εἶχε συμφωνηθεῖ καὶ τὸν ὁλοκλήρωσε τῇ 1 Νοέμβρη 1974. Μετὰ τὴν μεταπολίτευση τοῦ Ἰούνη 1974 θὰ περίμενε κανεὶς, ὅτι ἡ ἐναρμόνιση θὰ προχωροῦσε γοργά. Ὅμως καὶ σήμερα καρκινοβατεῖ. Συμφωνία δὲν ἔχει ἐπέλθει σὲ κανένα σημεῖο. Ἐπιπρόσθετα ἔχουν ἐφαρμοσθεῖ καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν διάφορες ρυθμίσεις καὶ καταστάσεις ἀντίθετες μὲ τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα. Ἡ Κοινότητα ἔχει ἐπιβάλλει ἀντισταθμιστικὰς εἰσφορὰς (εἰδικὰς ἔκτακτες ἐπιβαρύνσεις) σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ γεωργικὰ προϊόντα, γιὰ τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει εἰσφορὰς ἢ τέλη, ὅταν εἰσάγονται ἀπὸ τρίτες χῶρες π.χ. σιτάδι, σιτὰ ζυμαρικά, σιτὰ λαχανικά καὶ σιτὰ φρούτα. Τὰ προϊόντα, ποὺ προσφέροντο ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ἐξαγωγεῖς σὲ χαμηλὰς τιμὰς διατίθενται ἔτσι τελικὰ στὴν Εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ σὲ τιμὰς ἀνάλογες μὲ τὰ δυτικοευρωπαϊκά. Στὴν ἀποδυνάμωση τῆς προνομιακῆς θέσης τῆς Ἑλλάδας συνέβαλε καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κοινότητα παρεχώρησε καὶ σὲ ἄλλες χῶρες τῆς Μεσογείου δασμολογικὰς παραχωρήσεις ἀνάλογες μὲ καῖνες, ποὺ εἶχε ἐξασφαλίσει ἡ Ἑλλάδα. Τὰ ἑλληνικὰ προϊόντα βρίσκονται ἀντιμέτωπα μὲ τὴ παραγωγὴ ἄλλων χωρῶν, ὅπως τοῦ Ἰσραὴλ, τῆς Τυνησίας, τοῦ Μαρρόκου.

2 Παρὰ τὴ τυπικὴ ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἡ μεταχείριση τῶν ἑλληνικῶν γεωργικῶν προϊόντων ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ. εἶναι περίπου ἡ αὐτὴ μετὰ μεταχείριση τῶν προϊόντων τρίτων χωρῶν. Ἡ ΕΟΚ ἐπιβάλλει ἀντισταθμιστικὰς εἰσφορὰς ποσοστῶσεις, δασμοὺς καὶ ἐφαρμόζει εἰδικὰς ρυθμίσεις γιὰ νὰ προστατεύσει τὰ προϊόντα τῆς. Ἡ Ἑλλάδα δὲ δικαιούται χρηματοδότησης ἀπὸ τὸ Εὐρωπαϊκὸ Ταμεῖο Γεωργικοῦ Προσανατολισμοῦ καὶ Ἐγγυήσεων, δὲ μπορεῖ νὰ ζητήσῃ τίς ἱδίες ἐλάχιστες τιμὰς γιὰ τὰ προϊόντα τῆς, ποὺ ἐφαρμόζονται στίς χῶρες τῆς κοινότητος, δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσῃ περιορισμὸ τῶν

εισαγωγών όμοίων προϊόντων προς τά δικά της από τρίτες χώρες. Έτσι ενώ ή ελληνική γεωργική παραγωγή έχει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης και μπορεί να καλύψει σοβαρό ποσοστό των αναγκών της Ευρωπαϊκής Αγοράς παίζει πάντα έντελώς περιωρισμένο ρόλο.

Η συμφωνία σύνδεσης προέβλεπε τή χορήγηση δανείων από τήν Ευρωπαϊκή Τράπεζα Έπενδύσεων για να χρηματοδοτηθούν σχέδια έπενδύσεων για τήν αύξηση τής παραγωγικότητας τής ελληνικής οίκονομίας. Από τή πρώτη χρηματοδότηση ύφους 55,75 εκατομμυρίων δολλαρίων, που συμφωνήθηκε, δέν είχε διατεθεί ένα ποσό 12 εκατομμυρίων, όταν άνεστάλησαν οι σχέσεις. Μετά τή μεταπολίτευση του Ιούλη 1974 τό Συμβούλιο Σύνδεσης επέτρεψε στήν να χρησιμοποιήσει τό υπόλοιπο τουτο. Δέν συμφωνήθηκε όμως μέχρι σήμερα νέα χρηματοδότηση. Η σχετική ελληνική αίτηση για χρηματοδότηση ύφους 400 εκατομμυρίων δολλαρίων περίπου έκκρεμεί. Τό ποσό, που ζήτησε ή Ελλάδα θεωρήθηκε από τήν Ευρωπαϊκή Επιτροπή "ύπερβολικό". Η Επιτροπή συνέστησε στο Συμβούλιο Υπουργών τής Κοινότητας τή περικοπή τους. Ζήτησε επίσης τήν απόρριψη τής αίτησης τής Ελλάδας για πρόσθετα δάνεια από τήν Ευρωπαϊκή Τράπεζα Έπενδύσεων μέ τους όρους που παρέχονται στα κράτη μέλη τής Κοινότητας. "Τέτοιες δυνατότητες δέν είναι δυνατό να προχωρούνται παρά μόνο στα μέλη τής Κοινότητας". (βλ. είσήγησή της. Ευρωπαϊκή Κοινότης, Σεπτέμβριος 1975).

Συμπερασματικά μπορούμε να διαπιστώσουμε, ότι ή συμφωνία σύνδεσης στους δύο τομείς - τό γεωργικό και τό χρηματοδοτικό - που ήσαν ζωτικοί για τά ελληνικά συμφέροντα, δέ λειτούργησε. Οι χώρες τής Ε.Ο.Κ. καρπώθηκαν τά όφέλη χωρίς να προσφέρουν τό αντίλλαγμα, που έπρεπε να καταβάλουν. Τό μεγαλύτερο μέρος τής μεταβατικής περιόδου (14 από τά 22 χρόνια της) πέρασε χωρίς να βελτιωθεί σημαντικά ή θέση τής ελληνικής οίκονομίας.

Η εξέλιξη των σχέσεων μέ τήν ΕΟΚ δείχνει ότι όποιαδήποτε έρευνα στατιστικών στοιχείων ή μελέτη δεικτών οίκονομικής εξέλιξης δέ μπορεί να δώσει αποφασιστική απάντηση στο έρώτημα τής ένταξης. Τό

πρόβλημα είναι αποκλειστικά πολιτικό.

"Όταν πραγματοποιήθηκε η σύνοδος το 1962 από τη τότε κυβέρνηση Καραμανλή οι Έλληνες διαπραγματευτές άφησαν κείρια θέματα άνοιχτά είτε από άγνοια είτε από έλπίδα, ότι θα μπορούσαν να εξομαλύνουν μελλοντικά τις διαφορές. Ούτε συμφώνησαν, τι έννοείται με έναρμδνιση της γεωργικής πολιτικής ούτε καθόρισαν ποιος θα αποφασίζει γι το τρόπο αξιοποίησης της χρηματοδότησης της ΕΟΚ. Μετά την σύνοδο η Ελλάδα, επειδή αδύνατη πολιτικά δε μπόρεσε να επιτύχει καμιά ρύθμιση προς όφελός της. Η πολιτική απομόνωση και αδυναμία της χού τας συνεπλήρωναν τη δυσάρεστη εξέλιξη. Επέτρεψαν στην ΕΟΚ να προχωρήσει το δασμολογικό άφοπλισμό μας, ενώ ταυτόχρονα σταματούσε τις δικές της παροχές. Η σημερινή διστακτικότητα της Κοινότητας στην εξομάλυνση των επαφών της με την Ελλάδα επιβεβαιώνει την έντύπωση ότι το "πάγωμα" των σχέσεων με στόχο την αποκατάσταση της δημοκρατίας υπήρξε και καλδδεκτη ευκαιρία γιάνά προωθήθουν αποκλειστικά τά συμφέροντα της δυτικοευρωπαϊκής πλευράς.

Πολλοί οικονομολόγοι πιστεύουν ότι μία πού το καθεστώς της σύνοδος υπήρξε επιζήμιο και επικίνδυνο γιά την ελληνική οικονομία πρέπει να προχωρή ουμε στην ένταξη γιά να εξασφαλίσουμε τά προτερήματα της συνεργασίας με την ΕΟΚ. (Βλ.Οικονομικό Ταχυδρόμο 10.7.75. Η ένταξη αποτελεί φυγή πρς τά εμπρός, πού επιτρέπει να ξεπερασθού οι σημερινές δυσκολίες. Η μέχρι σήμερα σχέση με την ΕΟΚ δείχνει, ότι στο καθεστώς της άφάφειας μέσα στο όποιο πραγματοποιείται η συνεργασία χρειάζεται δύναμη οικονομική και πολιτική γιά να επωφεληθούμε. Τά κύρια μέλη της Κοινής Αγοράς Γερμανία, Γαλλία, Αγγλία μπόρεσαν μέχρι σήμερα και αξιοποίησαν τη Κοινή αγορά γιανί διαθέτουν τόσα μέσα πείσης, ώστε μπορούν να σταματούν εξελίξεις, πού θεωρούν ασύμφωρες. Η Γερμανία π.χ. γιά καιρό παρεμπόδισε τη λειτουργία του Ταμείου γιά την ενίσχυση των υποαναπτύκτων περιφερειών της κοινότητας, επειδή της είχε ζητηθ η να φέρει το κύριο βάρος. Η Ελλάδα στη διεκυστίδα τούτη βρίσκεται εκ των προτέρων σε μειονεκτική θέση μία πού δεν έχει τίποτε πιά να προσφέρει γιά

νά πετύχει 'άνταλλάγματα. Θα 'αναγκασθεῖ νά ζητιανεύει μέρα μέ τή μέρα γιά τίς ἄμεσες ἀνάγκες της. Γιά νά ἐξαφαιλεῖ τή πολυπόθητη οἰκονομική βοήθεια θα ἐξαναγκάζεται σέ ὅλο καί μεγαλύτερες οἰκονομικές καί πολιτικές ὑποχωρήσεις σέ μεγαλύτερη ἐξάρτηση. Τό ἑταλικό παράδειγμα (βλ. παραπάνω τό σημεῖο) εἶναι εὐγλωττο.

"Ἄς μή ξεχνᾶμε τέλος, ὅτι Κοινότητα δέ δείχνει καμμιά διάθεση νά ἐξασφαλίσει στήν Ἑλλάδα ἰδιόαιτη θέση. "Ἐχει "ἐπαναδραστηριοποιήσει" τή Μεσογειακή της πολιτική μέ σκοπό νά ἀναπτύξει τίς οἰκονομικές της σχέσεις μέ τίς μεσογειακές χῶρες. Ἡ ΕΟΚ ἐνδιαφέρεται νά ἀπεκτέλνει ὁλοφάντα καί περισσότερο τίς ἀγορές γιά τά βιομηχανικά προϊόντα της νά πολλαπλασιάζει τίς δυνατότητες γιά τήν ἐπένδυση τῶν κεφαλαίων τῶν εὐρωπαϊκῶν ἐταιριῶν σέ τρίτες χῶρες, δέν προσφέρει παρά περιορισμένες δυνατότητες κέρδους. Εἶναι λογικό τό δυτικοευρωπαϊκό κεφάλαιο νά στρέφεται καί πρὸς ἄλλες κατευθύνσεις προσφέροντας ἀνταλλάγματα, καί οἱ Ἕλληνες διαπραγματευτές πίστεψαν μέ ἀρκετή ἀφέλεια τό 1962, ὅτι ἀποτελοῦν προνομιακή μεταχείριση.

Συμπερασματικά διαπιστώνουμε, ότι ⁽¹⁾η σχέση του ελληνικού χώρου με το χώρο των καπιταλιστικών χωρών της Δύσης είναι σχέση ασύμμετρική. Σημασία δεν έχει ότι η Ελλάδα είναι πολιτικά και οικονομικά ασθενέστερη, άλλ'ότι η διαμόρφωση (δομή) της σχέσης είναι τέτοια, ώστε η χώρα μας αναγκαστικά να παίζει το ρόλο, που της καθορίζουν οι συνεταῖροι της. Η σχέση επιβάλλει σε μας θέση και δραστηριότητα, που προκύπτει από τη δομή των αγωγών και τη δυναμική του συστήματος των βιομηχανικών χωρών της Δυτικής Ευρώπης. Μπορούμε να τη παραλληλίσουμε με μονόδρομο.

Η χώρα μας έχει την αποστολή να εκτελέσει εντολές. Δεν της παρέχεται η δυνατότητα να τις συζητήσει ή να τις αμφισβητήσει.

2. Η έξοδος από την εξάρτηση.

Η έξοδος από τη σχέση της εξάρτησης με τη βοήθεια των βιομηχανικά ανεπτυγμένων χωρών δεν υπάρχει. Η λογική του καπιταλιστικού συστήματος στην ιμπεριαλιστική του μορφή επιβάλλει ασχεταί από τις καλές ή μη προθέσεις των κυβερνήσεων, τη διεύρυνση της εξάρτησης, αφού με το τρόπο του εξασφαλίζονται και περισσότερα κέρδη και περισσότερη εξουσία. Έχει επισημανθεί επανειλημμένα ότι οι διάφορες διεθνείς προσπάθειες για να αναπτυχθεί η βιομηχανία μιας εξαρτημένης χώρας τόσο με ιδιωτικές επενδύσεις, όσο και διεθνείς χρηματοδοτήσεις δεν προάγουν τη κρατική αυτονομία αλλά φέρνουν αντίθετα αποτελέσματα. Τα μέσα που διαθέτει το κράτος για την άσκηση της πολιτικής του π.χ. φορολογικά χάνουν στο μέτρο που αύξάνουν οι ξένες επενδύσεις την αποτελεσματικότητά τους. Τις πैसेς πάνω στις πολυεθνικές εταιρίες μπορούν τα προηγμένα κράτη να αντιμετωπίσουν με πολλά μέτρα όπως τη περικοπή πιστώσεων, ή την άρνηση στη παροχή διευκολύνσεων για το διακανονισμό παλαιών δανείων.

Η "βοήθεια" των πολυεθνικών εταιριών και των βιομηχανικών χωρών δε μειώνει επίσης άλλ'αυξάνει την έκμεταλλευση. Το κεφάλαιο έλκυ το κεφάλαιο. Το καπιταλιστικό σύστημα χαρακτηρίζεται από έντεινόμενη τάση

- Το μέσο κατά κεφαλή γεωμετρικό εισόδημα στην Ολλανδία είναι μέσοιό του 1977 (j) 4 φορές του αντίστοιχου της Γαλλίας όταν ιδρύθηκε η ΕΟΚ ήταν 10 φορές οιο. ~~το~~ Εισόδημα ίσχυος αγοράς μειώθηκε ουσιωδώς. 'Ο ε' οχέση με το Γερμανό αγοράς ο Γαλλός όταν έγινε η ΕΟΚ κέρδιζε 10 φορές του εισοδήματός του, τώρα κερδίζει 10 1/3 μόνο. -7-

Ομοίως
165 το 1973
ο φτώχεια
μειώθηκε 97
και ο φτώ
ομοίως 178

- 'Αν μέσο γεωμετρικό εισόδημα το 1977 ήταν 100 ^{φτώχεια} ο Γαλλός κέρδιζε 54 και ο φτώ
μικτού συστήματος, που συνδέει τη δύση με την 'Ελλάδα. Δεν είναι ανάγκη
νά υπάρξει είτε συνομοσία των πολυεθνικών εταιριών είτε ένσυνεδρητη
προσπάθεια των καπιταλιστικών κρατών. Κάθε επιχείρημα, που επικαλείται
τις προθέσεις των ευρωπαϊκών χωρών μεταθέτει για τοῦτο τη συζήτηση
σέ επί πεδο τελείως άσχετο με τη πραγματικότητα.

Καλό παράδειγμα για να σταθμίσουμε τα αποτελέσματα της ένταξης
αποτελεί η 'Ιταλία. 'Η 'Ιταλία ανήκει στα ιδρυτικά κράτη της ΕΟΚ. 'Αν
ή Κοινή 'Αγορά ~~αποτελούσε~~ πανάκεια, θα έπρεπε να έχει λύσει τα κύρια
οικονομικά προβλήματα της. Στις 30.4.1974, 17 χρόνια μετά τη δημιουργία
της ΕΟΚ, όταν πιά η Συνθήκη της Ρώμης είχε ολοκληρωτικά εφαρμοσθεί,
η 'Ιταλία ανέστειλε την εφαρμογή ορισμένων άρθρων της και επέβαλε δρα-
στικούς περιορισμούς στις εισαγωγές. 'Η αίτια; Τό έλλειμμα του Ιτα-
λικού ισοζυγίου πληρωμών είχε φθάσει στο πρώτο τετράμηνο του 1974 κι'
όλας τὰ 3,5 εκατομμύρια δολάρια. Οί εισαγωγές είχαν αύξηθεί σε σύγκρι-
ση με τό 1973 σχεδόν 2,5 φορές περισσότερο από τις εξαγωγές. 'Η 'Ιταλία
διεπίστωνε ο διεθνής τύπος βρίσκεται σε κατάσταση, όπου ούτε μπορεί
να αγοράσει πιά στο εξωτερικό τίτι είναι αναγκαίο για να συνεχίσει η
βιομηχανία της να εργάζεται ούτε μπορεί να βρει φιλανθρώπους για να
της παράσχουν πιστώσεις,.....] 'Η θέση της τη στιγμή τούτη είναι ίδια
μέ κείνη στην οποία βρισκόταν μετά τό τέλος του πρώτου παγκοσμίου πο-
λέμου". (Μόντ 18.6.74).

'Η οικονομική ανάλυση έχει δείξει, ότι χρόνια έλλειμματα στο ισο-
ζύγιο πληρωμών, όπως της 'Ιταλίας, είναι αποτέλεσμα άνισης ανταλλαγής
στα πλαίσια της διεθνούς καπιταλιστικής αγοράς και εξηρημένης εκ-
βιομηχάνισης. Τό πρόβλημα του ισοζυγίου αποτελεί απλώς έκφραση της έ-
ξαρτησης. Για τη

Το 1974 το
ΛΕΠ του
τριών χω-
ροτέρων με-
ρισχού της
κοινωνίας αμ-
ερωσώσε το
30,6% του συ-
νολικού εισο-
δήματος της ΕΟΚ
Το 1977 είχε
ωθεί στο 28,5%

Για την 'Ελλάδα π.χ. έχει τονισθεί ότι τόσο μικροχρόνιο έλλειμμα
όσο και η διαμόρφωση του ισοζυγίου δέχονται "τό χρόνο χαρακτηρη της
οικονομικής και κατά συνέπεια της πολιτικής εξαρτήσεως της χώρας από τό
εξωτερικό καθώς και την ύπαρξη απισθοδρομικών διαρθρωτικών σχέσεων μέσα

Το μέσο κατά κεφαλή εισόδημα του Γαλλού το 1960 ήταν το 53% του Γερμανού
και το 41% του Ολλανδού το 1975 το 45% του Γερμανού και το 52% του Ολλανδού
Το εισόδημα ενός εργάτη στο 'Αμβούργο είναι σήμερα 6 φορές το φτώχό του
όμοιου στο Μαδρίδα και στο Παρίσι του τελευταίου. Το 1970 ήταν
το εισόδημα του εργάτη του 'Αμβούργου του τελευταίου και του Παρισιού τετρα-
πλάσιο

3. 'Ο κίνδυνος νέας δικτατορίας ΗΠΑ και ΕΟΚ.

"Όσοι υπερασπίζονται την ολοκληρωτική προσχώριση της 'Ελλάδας στη Κοινότητα αφήνουν να έννοηθῇ, ὅτι ἔτσι μόνον δέ θα ὑπάρξει ξανά στην 'Ελλάδα στρατιωτική δικτατορία. 'Η δημοκρατία θα θεμελιωθεῖ ὀριστικά. 'Η δικτατορία δέν ἦταν τὸ ἐπίτευγμα παρανοϊκῆς ὁμάδας ἀξιοματικῶν. Ἦσαν, καί τοῦτο κανείς σχεδόν δέν τὸ ἀμφισβητεῖ, ἔργο τῶν ΗΠΑ καί τοῦ ἀμερικανικοῦ ἐπιτλείου καί τῶν μυστικῶν ὑπηρεσιῶν. Οἱ 'Αμερικανοί καθοδήγησαν καί ὑποστήριξαν ἡθικά καί ὑλικά τοὺς πραξικοπηματίες γιά νά ἐξουσιάζουν ἀποτελεσματικά τή χώρα. Σκοπός τους ἦταν ἡ νατοϊκή λύση τοῦ Κυπριακοῦ, ἡ ἐξασφάλιση στό χῶρο τῆς ἀντολικῆς Μεσογείου ἐρεισμάτων γιά τόν ἑλεγχό καί τή πιθανή ἐπέμβαση στή Μέση 'Ανατολή, ἡ στενότερη σύνδεση τῆς 'Ελλάδας μέ τὸ χῶρο ἐπιρροῆς τοῦ ἀμερικανικοῦ κεφαλαίου. Τὸ ἐρώτημα λοιπόν εἶναι ἂν ἡ ἔνταξη στή Κοινὴ 'Αγορά θά ἐμπορίσει τὰ ἴδια ξένα συμφέροντα, ἐφ'ὅσον δοῦν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα γιά τήν ἐξυπηρέτησή τους ἡ ἐπιβολή φασιστικοῦ καθεστώτος στή χώρα μας, νά ξαναεπιβάλλουν τή καταχή τους.

Πολλοί πιστεύουν πράγματι, ὅτι ἡ ἔνταξη θά ἐνισχύσει τίς προσπάθειες γιά τήν ἐνίσχυση τῆς ἐθνικῆς μας ἐνεξαρτησίας "ἀπέναντι στοῦ παράγοντα ἐκεῖνο, ποῦ κατά κύριο λόγο τήν ἐπιβουλεύεται, δηλαδή ἀπέναντι στήν ἀμερικανική κυβερνητική πολιτική". (Γ. Μαγκάκης, Βῆμα 3.8.7. "Ἡ ἔνταξη δέ σημαίνει ἐξασθένηση ἀλλά ἐνέσχυση τῆς ἀγωνιστικῆς μας θέσης ἀπέναντι στήν ἐπιβολή τοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ".

'Η ἐπιχειρηματολογία τοῦτη βασίζεται ἰδίως στή σκέψη ὅτι ἐπικίνδυν γιά τήν 'Ελλάδα εἶναι ἡ "ἀμερικάνικη κυβερνητική πολιτική". Γιά νά τήν ἀντιμετωπίσουμε χρειαζόμαστε τίς πλάτες τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, ποῦ ἀπέδειξαν στήν ἐπταετία τῆς δικτατορίας τή προσήλωσή τους στή δημοκρατία. Σέ τοῦτο θά συντλέσεις καί τὸ γεγονός, ὅτι τὸ εὐρωπαϊκό κεφάλαιο ἀκολουθεῖ διάφορη καί ἀνταγωνιστική πολιτική πρός τίς ΗΠΑ. 'Η συμμαχία μαζί του θά ἐνισχύσει τή θέση μας.

Πρῶτα ἀπ'ὅλα χρειάζεται μιὰ διευκρίτιση. Δέν ὑπάρχουν 'Αμερικανοί ποῦ τρέφουν ἀπέναντι στήν 'Ελλάδα ἰδιαίτερη κακία. 'Η στάση τῶν ΗΠΑ εἶναι ἀποτέλεσμα τοῦ οἰκονομικο-πολιτικοῦ συστήματος ποῦ κρατεῖ στή

χώρα, τοῦ ἐπεκτατικοῦ χαρακτήρα τοῦ ἀμερικανικοῦ καπιταλισμοῦ, τῆς προσπάθειας τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν φορέων τῆς ἐξουσίας νὰ προωθήσουν τὰ συμφέροντά τους. Τὴν ἴδια στάση θὰ ἀκολουθήσουν καὶ οἱ σήμερα "καλοὶ" Ἀμερικάνοι τῆς ἀντιπολίτευσης, ἐφ' ὅσον δὲ μεταβληθῇ τὸ σύστημα.

→ 1
[Ἡ ἀνεξαρτησία τῆς σημερινῆς Εὐρώπης ἀπέναντι στὶς ΗΠΑ ἀποθεῖ μῦθον] Ἡ κυριαρχία τοῦ ἀμερικανικοῦ παράγοντα ἦταν καὶ ἀκόμη εἶναι ἀπόλυτη. Ὑπάρχουν πολλὰ ἐνδεικτικὰ παραδείγματα. Θὰ ἀναφέρουμε ἓνα.

Στὶς 23 Ἀπρίλη 1973 ὁ Κίσσιγκερ πρότεινε στοὺς Εὐρωπαίους συμμάχους τῶν ΗΠΑ τὴν ὑπογραφή νέου ἀτλαντικοῦ χάρτη (συμφώνου) γιὰ νὰ ἀναζωογονηθοῦν οἱ σχέσεις τῆς Εὐρώπης μὲ τὶς ΗΠΑ. Οἱ εὐρωπαϊκὲς κυβερνήσεις ἀφνιδιάστηκαν ἀπὸ τὴ πρωτοβουλία τοῦτη, ποὺ θεωροῦσαν ἀκαιρὴ καὶ ἄσκοπη. Τὴν ἀπροθυμία τῶν εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων ἀνέλαβε νὰ ὑπερνικήσῃ ὁ Ἀγγλος Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Κάλλαχαν, ποὺ πιεστικὰ ἔφερε τὸ θέμα τοῦ ἀτλαντικοῦ χάρτου στὶς διασκέψεις τῶν Εὐρωπαίων Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν. Ἡ Γαλλία δέχτηκε νὰ ὑποβάλλῃ ἀντιπροτάσεις, ποὺ νὰ τονίζουν τὸν ἰδιαίτερο ρόλο τῆς Εὐρώπης. Οἱ προτάσεις τοῦ γάλλου ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν Ζομπέρ δὲν ἔγιναν τελικὰ δεκτές. Τοῦτο πῆρε μιὰ διαφορετικὴ μορφή ἀπ' ἐκεῖνη ποὺ εἶχε ἐξαγγελεῖ ὁ Κίσσιγκερ, ἀλλὰ σύμφωνα πάντα μὲ τὶς ἐπιθυμίες τῶν ΗΠΑ. Τὸ σύμφωνο, ποὺ ὑπογράφηκε στὶς Βρυξέλλες στὶς 27.6.74, χαρακτηρίζει π.χ. τὶς πυρηνικὲς καὶ κλασικοῦ τύπου ἀμερικανικὲς στρατιωτικὲς δυνάμεις σὰν ἀναντικατάστατες. Οἱ σύμμαχοι τονίζουν, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώκεται συντονισμὸς τῶν μεταξὺ τους προσπαθειῶν. Ἡ αὐτονόμητη τοῦρη διαπίστωση σήμαινε στὴ πράξη, ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι ὀφείλουν νὰ συμβουλευθῶνται τὶς ΗΠΑ πρὶν ἀναλάβουν οἰεσδήποτε πρωτοβουλίες ἀπέναντι στὸ τρίτο κόσμο. Πράγματι μετὰ τὴν ὑπογραφή τοῦ συμφώνου ἐγκαταλείφθησαν οἱ εὐρωπαϊκὲς πρωτοβουλίες γιὰ μιὰ ἀνεξάρτητη ἐπαφὴ μὲ τὶς πετρελαιοπαραγωγοὺς χώρες. Ὁ Γάλλος πολιτειολόγος καθηγητῆς Ντυβερζὲ σχολιάζοντας στὴν ἑφημερίδα Μόντ (27.6.74) τὴν ὑπογραφή τοῦ χάρτου ἔγραψε : Ὁ αὐτοκράτορας τῆς Ἀτλαντίας δέχθηκε τὶς τιμὲς τῶν ὑπηκόων του, ποὺ τοῦ ἀνάνεωσαν τοὺς ὅρκους πίστεως".

τούτη στην 'Ελλάδα θα οδηγήσει στην αντίθετη μετά αμερικανικά και δυτικοευρωπαϊκά συμφέροντα ανεξαρτοποίηση της χώρας. 'Η ένταξη της 'Ελλάδας στην ΕΟΚ συμπερασματικά θα αποτελέσει ουσιαστικό εμπόδιο για πολιτικές μεταβολές με σκοπό την οικονομική και πολιτική ανεξαρτησία της χώρας. Οί "μειζονες πολιτικοί ύπολογισμοί", που υπαγορεύουν το αίτημα της προσχώρησης στην ΕΟΚ συνίσταται στην επιδίωξη των αστικών κομμάτων, της ελληνικής αστικής τάξης στην 'Ελλάδα και των ξένων προστάτιδων δυνάμεων να κλείδουν το δρόμο σε μια εξέλιξη αντίθετη με τα συμφέροντά της. Μετά την άποτυχία του δικτατορικού καθεστώτος, μπροστά στην άβεβαιότητα της μελλοντικής εξέλιξης, άβεβαιότητα που προκύπτει από την ισχυροποίηση των πολιτικών οργανώσεων και δυνάμεων που ασπάζονται ο την ανάγκη σοσιαλιστικής αλλαγής, η λύση που εξασφαλίζει στην άρχουσα τάξη τη διατήρηση του οικονομικο-πολιτικοῦ συστήματος εὔναι η πρόσδεση της 'Ελλάδος στο ἔρμα της ΕΟΚ.

'Η μεταπρατική ὀλιγαρχία, που ἐνίσχυσε το συντηρητικό ἐθνικισμό, ἀποδέχτηκε την ἀπομόνωση, που ἐπέβαλε η φασιστική δεξιά στη χώρα και δυσφήμισε τις πνευματικές ἐπαφές με τη Δύση χαιρετίζει σήμερα ξαφνικά το ἄνοιγμα πρὸς την Εὐρώπη. Οἱ καιροὶ ἐπιβάλλουν τὸν ἐπαναπροσδιορισμό του ταξικοῦ συμφέροντος. 'Η μικρή μεταβολή της ένταξης προλαμβάνει βαθύτερες ἀλλαγές και συντελεῖ στη ἀνανέωση του καθεστώτος. Οἱ ξεφτισμένες λόγφ της συνεργασίας με τις ΗΠΑ και το ντόπιο φασισμο-ιδεολογίες ἀντικαθίστανται με την εὐρωπαϊκή ιδέα. Τούτη παρουσιάζεται πρόσφορη γιὰ νὰ δώσει στην αστική τάξη ἀλλά και στὸν ὑπόλοιπο πληθυσμό την αἵσθηση μιᾶς νέας ἀποστολής. 'Ο πρὸεδρος της 'Ελληνικής 'Εταιρίας Διοικήσεως 'Επιχειρήσεων ἀναφώνησε με πάθος στη συνάντηση που διοργάνωσε με θέμα " 'Ελλάς και Ε.Ο.Κ." τὸ Δεκέμβρη του 1975 : " Στὴ σημερινή γενιά των μάνατζερς ἀναβέτει τὸ κράτος τὴ μοναδική τιμή νὰ πρωτοστατήσει σὴ πραγμάτωση ἑνὸς ἔργου τῆς ἐκτάσεως". Καὶ ὁ 'Αντιπρὸεδρος του Συνεδρίου 'Ελλήνων Βιομηχάνων ἀφοῦ ἐξέφρασε στην ἴδια συγκέντρωση τὸ "Ναὶ στην Ε.Ο.Κ." διαπίστωσε ὅτι "ἡ ἀπόφασίς διὰ τὴν ένταξιν της 'Ελλάδος εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. παρέχει ἐνεπανάληπτον εὐκαιρίαν ὀλοκληρωμένης και ἀποτελεσματικής ἀντιμετώπισεως των προβλημάτων ἐκσυγχρονισμοῦ και ἀναπτύξεως της χώρας μας". Τὸ μέλλον της αστικής τάξης μοιάζει ἐξαφθαλισμένο. Οἱ

δυσάρεστες οικονομικές επιπτώσεις της ένταξης δεν αποτελοῦν παρά τὸ φόρο, ποῦ ἀναγκαστικά πρέπει νὰ πληρωθεῖ γιὰ νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ σταθερότητα τοῦ σημερινοῦ οικονομικοῦ-πολιτικοῦ συστήματος.

7η' διακρίσιμα παρανομή των όρων
 παρανομή των όρων και της
 αντιστοίχης οφείλει να είναι
 αναγκαία - (το ίδιο είναι) -19-

Οι θεοὶ μὲν ἀποφασίζουσιν διὰ τὸ τί θεὸς καὶ οὐκ οὐ θεός· οἱ δὲ
ἀνθρώποι δὲ καὶ πρᾶνται ἐκ τῆς ἐξουσίας καὶ ἀφ' ἧς
ἀναστρέφονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ σώματος, ἀφ' ἧς
καὶ ἐκτρέφονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ πνεύματος καὶ
ἀφ' ἧς καὶ ἐκτρέφονται ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ λόγου.

λεύματα, ενώ η Ελλάδα για να συνεχίσει και να αναπτύξει τη παραγωγή της είναι υποχρεωμένη να άπευθύνεται στη Δυτική Ευρώπη. // Σχέση Δοσοληψιών

Τῇ μειονεκτικῇ τούτῃ σχέσῃ ἐλπίζουν οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς ἔνταξης νὰ μεταβάλλουν. Ἰσχυρίζονται ὅτι ἐπειδὴ στὴν Ἑλλάδα ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας εἶναι φτηνότερη, θὰ ἐνταθεῖ μὲ τὴν ἔνταξη ἡ μεταφορὰ βιομηχανιῶν, ποὺ ἀπαιτοῦν ψηλὸ ποσοστὸ ἀπασχόλησης ἐργατῶν.

“Εστω, ὅτι θὰ μεταφερθοῦν βιομηχανίες στὴν Ἑλλάδα. Ἄς ἐξετάσου-
με τίς δυνατές ἐπιπτώσεις.

Οἱ βιομηχανίες, ποὺ θὰ μεταφερθοῦν, θὰ εἶναι κυρίως βιομηχανίες ποὺ ἀνήκουν σὲ πολυεθνικὲς ἐταιρίες καὶ δὲν ἀπαιτοῦν ἀναπτυγμένα τεχνολογία, ὅπως ἡ συσκευασία φαρμάκων. Ἡ δραστηριότητα τῶν βιομηχανιῶν τούτων καθορίζεται ἀπὸ τὰ συμφέροντα καὶ τὴ στρατηγικὴ τῆς μητέρας ἐταιρίας. Σήμερα συμβάλλουν στὴν ἀνάπτυξη τῶν ἐξαγωγῶν, αὐριο σταματοῦν τελείως τὴ παραγωγή, ἐφ' ὅσον στὸ ἐκτὸς τῆς χώρας κέντρο ἀποφάσεων κρίνουν ὅτι εἶναι σκοπιμώτερη ἡ μετάθεση τῆς ἐπιχείρησης σὲ τόπο ποὺ προσφέρει εὐνοϊκώτερους ὁρους γιὰ τὴ πραγματοποίηση κέρδους π.χ. τὴν Τουρκία. Ἡ ἐξάρτηση τῆς χώρας ἀντὶ νὰ μειώνεται θὰ αὐξηθεῖ. Οἱ ἀποφάσεις γιὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν ζωτικὰ προβλήματα τῆς χώρας θὰ παίρνονται στίς καπιταλιστικὲς μητροπόλεις μὲ κριτήριο τὸ συμφέρον τῶν ἐταιριῶν καὶ ὄχι τὰ ἑλληνικὰ συμφέροντα.

Ἡ βιομηχανικὴ παραγωγὴ τῶν πολυεθνικῶν ἐταιρῶν στὶς χῶρες τῆς περιφέρειας δὲν εἶναι αὐτόνομη, ἀλλὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἔρευνα καὶ τὴν τεχνολογίαν τῶν ἀναπτυγμένων χωρῶν. Στὴν Ἑλλάδα συναρμολογοῦμε φυγετὰ τηλεοράσεις, κουζίνες, λεωφορεῖα, ἀλλὰ δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ παράγουμε τὸ σύνολο ἐνὸς βιομηχανικοῦ προϊόντος μὲ τὰ δικά μας ἀποκλειστικά μέσα. Σὲ σχέση μὲ τίς χῶρες τῆς ΕΟΚ εἴμαστε καὶ σήμερα καὶ αὖριο ὑποχρεωμένοι νὰ ἐκτελοῦμε ὑποδεέστερες ἐργασίες.

Οἱ πολυεθνικὲς ἑταιρίαις ἐνδιαφέρονται κυρίως γιὰ βιομηχανίες ποῦ ἐξάγουν ἡμικατεργασμένα προϊόντα. Ὁ βωξίτης μας π.χ. εἶναι ἀντικείμενο ἐπεξεργασίας ἀπὸ τὴ Πεσινέ μόνον στὰ δύο πρῶτα τοῦ στάδια (ἀλουμῖνα, ἀλουμῖνιο), ποῦ ἀντιπροσωπεύουν συνήθως μετὰξὺ 1-2% τῆς τιμῆς τοῦ τελικοῦ προϊόντος ἀπὸ ἀλουμῖνιο. Τοῦτο συνεπάγεται συνεχιζόμενη εἰσαγωγή πλήρως κατεργασμένων προϊόντων πολλαπλάσιας ἀξίας. Ἡ βιομηχανία ποῦ δημιουργεῖται ἀπὸ τίς πολυεθνικὲς ἐπιχειρήσεις δὲν συνῆλεῖ τὴν ἀνάπτυξη νέων βιομηχανιῶν (π.χ. γιὰ οἰκίαι σκεύη ἀλουμίνου) ἢ τὴν ἐπέκταση τῶν ἐπενδύσεων ἄλλων βιομηχανιῶν. Δὲν ἐντάσσεται στὸν ἐλληνικὸ χῶρο καὶ ἡ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ἑξορυστὴ τῆς μὲν περιορισμένη.

Ἡ μεταφορά τῶν βιομηχανιῶν θά αὐξήσει τέλος τῇ διείσδυση τοῦ ξένου κεφαλαίου. Σύμφωνα μέ τή συνθήκη τῆς Ρώμης πρέπει νά καταργηθοῦν ὅλοι οἱ περιορισμοί ποῦ παρεμποδίζουν τήν τελείως ἐλεύθερη κυκλοφορία τῶν κεφαλαίων. Μετά τήν ἔνταξη δέ θά εἶναι π.χ. δυνατοί συναλλαγματικοί περιορισμοί ἢ ἔλεγχος τῆς ἐξαγωγῆς τῶν κερδῶν ξένων ἐπιχειρήσεων. Σήμερα κι' ὅλας ὁμως σύμφωνα μέ ὑπάρχουσες ἔρευνες "ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται μέ τό $\frac{1}{3}$ τῆς βιομηχανίας της κάτω ἀπό τόν ἄμεσο ξένο ἔλεγχο μέ τοῦς στρατηγικούς βιομηχανικούς κλάδους χημικῶν προϊόντων καί κατασκευῆς μεταφορικῶν μέσων κάτω ἀπό ξένο ἔλεγχο, ποῦ φθάνει ἀπό 45% μέχρι 95% :: Οἱ βασικοί τομεῖς τῆς βιομηχανίας ἔχουν ἀεπνικοποιηθεῖ.

Ἐξόρυξη καὶ ξίνα κέντρα αὐτοματισμῶν

Στό γεωγραφικό τομέα χαρακτηριστικό τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου εἶναι ἡ ἔντονη περιφερειακή ἀνισότητα. Ἡ "ἀποικιοκρατία" τῆς Ἀθήνας εἶναι φαῖνόμενο ποῦ ἐπανειλημμένα ἐπισημάνθηκε. Οἱ ἀριθμοί εἶναι ὁμως πιδ εὐγλωτοί ἀπό ὁποιαδήποτε καταγγελία. Τό μέσο εἰσόδημα ἑνός Ἀθηναίου ἦταν τό 1971 περίπου τριπλάσιο τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἐπαρχιώτη. Στήν Ἀθήνα ποῦ δοῦλενε τό 1971 τό 34% τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ, ἀντιστοιχοῦσε τό 55% τοῦ ἀκαθάριστου ἐθνικοῦ προϊόντος. Τό γεγονός τοῦτο δέν εἶναι τυχαίον. Τά καπιταλιστικά κέντρα δημιουργοῦν στήν περιφέρεια "ὑπόκεντρα", γιά νά ἐλέγχουν καί διαχειρίζονται στήν περιφέρεια τά συμφέροντά τους ἀποτελεσματικώτερα. Ἡ σύνδεση μέ τήν ΕΟΚ θά ἐπιτείνει ἀντί ν' ἀμβλύνει.

8. Είναι δυνατή πολιτική αυτόνομη ανάπτυξης;

Ένα συνηθισμένο επιχείρημα όσων αποδέχονται την ένταξη είναι ότι ή Ελλάδα έχει ανάγκη από διεθνή υποστήριξη και ή υποστήριξη τούτη μόνο με την προσχώρηση στην ΕΟΚ μπορεί ν' αποκτηθεί.

Η έννοια της υποστήριξης παραμένει στο επιχείρημα τούτο αδιευκρίνιστη. Από τη σκοπιά της κυβερνητικής παράταξης "υποστήριξη" υπάρχει σήμερα πο'όλο που δεν έχει πραγματοποιηθεί ή ένταξη. Γιατί λοιπόν είναι αναγκαία ή ανεπιφύλακτη παράδοση.

Τό επιχείρημα πρέπει νά διατυπωθεί διαφορετικά για νά εκφράσει ένα καιριο πραγματικά πρόβλημα. Μπορούν νά πραγματοποιηθούν ή αυτόνομη ανάπτυξη και ό σοσιαλιστικός μετασχηματισμός χωρίς τη βοήθεια των προηγμένων χωρών της Δύσης;

Από τη προηγούμενη ανάπτυξη συνάγεται ένα πρώτο βασικό στοιχείο: ανάπτυξη της χώρας με πλήρη ένταξη στην Ε.Ο.Κ. δεν είναι δυνατή. Η δυναμική του καπιταλιστικού συστήματος, όπως διαμορφώθηκε στη Κοινή Αγορά θά διευρύνει την εξάρτησή μας αντί νά τη περιορίσει, ή οικονομία μας θά γίνει συμπληρωματική της οικονομίας της Δύσης και θά καθορίζεται από τις ανάγκες της. Αποτελεί όμως επίσης διαπίστωση, που βασίζεται σε οικονομικές νομοτέλειες, ότι ή ανάπτυξη μιās χώρας με περιορισμένο παραγωγικό δυναμικό προϋποθέτει την ύπαρξη σχέσεων με εκβιομηχανισμένες χώρες, που μπορούν νά παράσχουν τον αναγκαίο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό.

Ο δημοκρατικός προγραμματισμός της οικονομικής δραστηριότητας που λαμβάνει υπ' όψη του τις επιθυμίες των περιφερειακών φορέων και είναι αρκετά ελαστικός για νά προσαρμόζεται γρήγορα σένέα δεδομένα δεν είναι π.χ δυνατός χωρίς ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Είναι επόμενα αναγκαία ή διατήρηση σχέσεων με χώρες, που παράγουν υπολογιστές του αναγκαίου μεγέθους.

Η διατήρηση σχέσεων με τις εκβιομηχανισμένες χώρες τόσο της δυτικής όσο και της ανατολικής Ευρώπης, χωρίς νά περιέλθουμε σε κανενός είδους εξάρτηση από κανένα, είναι άρα επιβεβλημένα αν θέλουμε νά κερδίσουμε την οικονομική και πολιτική αυτόνομή μας. Πρέπει νά βρούμε τρόπο συμβίωσης μετά ανεπτυγμένα κράτη, που νά εξασφαλίζει ¹⁰ πλεονεκτήματα της εμπορικής ανταλλαγής αλλά και νά μειώνει τις επιπτώσεις της οικονομικής εξάρτησής μας. Η χώρα δε χρειάζεται ολοκληρωτικά σύνδεση με τό διεθνές καπιταλιστικό σύστημα, για νά ισχύσουν ακόμη πιο άμελικά οί νόμοι της

ζαρτησίας". Το θέμα τούτο δε μπορεί να είναι αντικείμενο μιας διαπραγματεύσεως με σκοπό την ένταξη. Δικαιολογημένα θα ρωτήσουν οι χώρες της ΕΟΚ τι θέλουμε την "ένταξη" και γιατί δε διαλέγουμε μια κάποια άλλη σχέση.

"Η ένταξη υπό όρους" αποτελεί ανακλόουθο συλλογισμό. Η ένταξη αποτελεί άρνητική εξέλιξη γιατί δένει την Ελλάδα άκδη πιδ στενά με το διεθνές καπιταλιστικό κ σύστημα, που κυριαρχούν οι πολυεθνικές εταιρίες. Η Ελλάδα δε μπορεί να θέσει όρους που να αλλάζουν την ύψη τούτη του συστήματος. Ούτε μπορεί να διαπραγματευτεί μια "δεξιά" (άστική) κυβέρνηση. Η άστική κυβέρνηση μπορεί να διαπραγματευτεί νόνο τούς καλύτερους δυνατούς όρους για τὰ συμφέροντα και τς κοινωνικές δυνάμεις που εκπροσωπεί, άρα "καπιταλιστικούς όρους".

Πιδλογική είναι ή άποψη, που θεωρεί την ένταξη σά τή "καλύτερη δυνατή δεύτερη λύση" άφου οίσοιαδήποτε άλλη λύση δέν είναι έφικτή (βλ. Βήμα, 15.8.75). Η άποψη τούτη αφήνει όμως ένα μεγάλο έρωτηματικό. Ποιό είναι το πρακτικό έπακλόουθο της και ποιά πολιτική γραμμή προτείνει Η ένταξη για το ελληνικό μεταπρατικό καπιταλισμό είναι άναμφισβήτητα μια καλή λύση - στεριώνει τή θέση του. Για τον έργαζόμενο λαό, μια που πρόκειται για την ένταξη στην καπιταλιστική Εύρώπη των πολυεθνικών επιχειρήσεων και μονοπωλίων αποτελεί άρνητική εξέλιξη. Δέν αποτελεί λύση (τένος;) και το ότι αποτελεί υπό τούς πιθανούς όρους εύνοϊκώτερη εξέλιξη μέσα στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος από όποιαδήποτε άλλη εξέλιξη δε σημαίνει ότι είναι εύπρόσδεκτη.

9. Αποτελέσματα της ένταξης για τούς έργαζομένους.

Η ένταξη σύμφωνα με την άποψη των υποστηρικτών της "θα βελτιώνει τή θέση των έργαζομένων εξασφαλίζοντας τους εύρύτερος και ούσιαστικώτερα κοινωνικά δικαιώματα". (Γ. Μαγκάκης, Βήμα 3.8.75).

Η διαβεβαίωση τούτη συγκαλύπτει τὰ προβλήματα με τή γενικότητά της. Οι όπαδοί της ένταξης δυλώνουν έπίσης ότι ή ένταξη θα όδηγήσει σε μεταφορά ξένων επιχειρήσεων λόγω χαμηλών άμοιβών στην Ελλάδα. "Αν οΟι Έλληνες έργαζόμενοι εξασφαλίσουν κοινωνική προστασία άνάλογη μ'αύτην που προσφέρεται στον Εύρωπαϊο έργαζόμενο θα παφει ή άμοιβή της έργασίας να είναι χαμηλώτερη και δε θα ύπαρξει ή θρυλομένη βιομηφανική άνάπτυξη.

Προϋπόθεση λοιπόν για την εκβιομηχάνιση στα πλαίσια της καπιταλιστικής ΕΟΚ είναι να κρατηθούν οι προχές προς τους "Έλληνες εργάτες χαμηλές. Τουτό σημαίνει άντεργατική πολιτική με λογικό επακόλουθο τη μετανάστευση. Μία που θα υπάρχει πια πλήρης έλευθερία έξόδου των "Ελλήνων εργατών προς τις άλλες χώρες της ΕΟΚ και στις χώρες αυτές θα προσφέρονται καλύτεροι όροι εργασίας, θα ακολουθήσει την ένταξη μαζική έξοδος.

Μακροπρόθεσμα ν βέβαια, όσο περισσότερο εντάσσεται ή χώρα στο πλαίσιο των οικονομικών της ΕΟΚ, θα αύξηθούν οι παροχές προς τους εργαζομένους. Στο κόστος της βελτίωσης θα πρέπει να έγγραφουν όμως τόσο ή μετανάστευση όσο και ή αύξημένη άπασχόληση του "Έλληνα ύποδεέστερες έγασίες (τουρισμός).

Η βελτίωση των όρων άπασχόλησης δε θα άπαλλάξει τους "Έλληνες εργαζόμενους "άπό το άγχος της άνασφάλειας" όπως τους ύποσχονται οι ύποστηρικτές της ένταξης. Οικονομικές έρευνες έχουν έπισημάνει για το χώρο της ΕΟΚ, ότι ή άνάπτυξη της Κοινής "Αγοράς αύξησε την άνεργία που οφείλεται στην μεταβολή των συνθηκών λειτουργίας της βιομηχανίας. Έργοστάσια κλείνουν, μεταφέρονται, εκσυγχρονίζονται με άποτέλεσμα άλλο και περισσότεροι εργαζόμενοι να μένουν πρόσκαιρα χωρίς δουλειά ή να άναγκάζονται να αλλάζουν τόπο κατοικίας. Η άναγκαία μετά την ένταξη προσαρμογή της έλληνικής φαρμακευτικής νομοθεσίας μπορεί π.χ. να όδηγήσει στη κατάργηση των μικροτεργοστασίων, που έχουν εγκαταστήσει οι με ξένες βιομηχανίες για να εξασφαλίσουν έδων την ίδια μεταχείριση με τις έλληνικές.

Η "Ελλάδα είναι χώρα της περιφέρειας της ΕΟΚ σε εξάρτηση από εταιρίες με τα κύρια συμφέροντά τους στις βιομηχανοποιημένες χώρες. Σε κάθε κρίση οικονομική πρώτα στην "Ελλάδα θα άπολθούνται εργάτες ή θα κλείνουνται εργοστάσια για να διατηρηθή το ποσοστό άπασχόλησης στην έδρα των εταιριών. Θα συμβή σε κλίματα έθνών κάτι άνάλογο με κεϊνο που συμβαίνει σήμερα στις χώρες της Δυτικής Εύρώπης. Οι "Έλληνες μετανάστες είναι έκεϊνοι που άπολθούνται για να διατηρήσουν την εργασία τους οι ντόπιοι Γερμανοί, Βέλγοι κλπ.

Ποιά μπορεί να είναι ή εξέλιξη δείχνει άνταπόκριση της γαλλικής έφημερίδας Μόντα (24.1.76) από την "Ιταλία "Η Ντοκάτι (δύο χιλιάδες πεντακόσιοι εργαζόμενοι στη Μπολώνια). άπεφάσισε να μεταφέρει τα εργο-

στάσιά της 5^η Βραζιλία, ή SINGER (χιλίοι όκτακόσιοι εργαζόμενοι στο Τορίνο) θα κλείσει στο έργοστάσιό της στο τέλος του μήνα. 'Η PHILIPS, ή DOW CHEMICAL, ή KODAK και πολλοί άλλοι σκέπτονται να περιορίσουν τις εργασίες τους στην 'Ιταλία..... Χαρακτηριστική είναι επίσης ή περίπτωση των εργοστασίων GRUNDIG. 'Η διεύθυνση απέλλησε ότι θα κλείσει το έργοστάσιο, αν δεν αύξηθεϊ ή παραγωγικότητα. Οί πολυεθνικές επιχειρήσεις, άφοϋ άπόλαυσαν για αρκετό καιρό διάφορες εύκολές, άρχισαν ήδη να κουράζονται με την 'Ιταλία, όπου ή άμοιβή της εργασίας αύξηθηκε σημαντικά τα συνδικάτα παρεμπόδίζουν τις άπολύσεις και επί πλέον οί κουμμουνιστές άπειλοϋν να αναλάβουν την έξουσία..".

Οί όπαδοί της ένταξης κάλλιεργοϋν την έντύπωση, ότι με τη προσχώρηση θα αύξηθεϊ το άγροτικό εισόδημα σε επίπεδο άντιστοιχο του εισοδήματος των δυτικοευρωπαϊων άγροτών.

Αναφέραμε κι'όλας ότι ή άγροτική πολιτική της ΕΟΚ έύνοεϊ τους μεγαλοκαλλιεργητές και συντείνει στη βαθμιαία έξαφάνιση των μικρο-άγροτικών επιχειρήσεων, που δεν έχουν ψηλή παραγωγικότητα. Οί τιμές, που καταβάλλει ή ΕΟΚ για τα άγροτικά προϊόντα υπολογίζονται με βάση το μέσο όρο του κόστους παραγωγής. Αποφέρουν για το κέρδος σε όσους έχουν χαμηλό κόστος, αλλά μόλις επαρκοϋν για να καλύψουν τις ανάγκες των άγροτών με ψηλά έξοδα. Οί άγρότες έγκατέλειπουν για τοϋτο τις έκμεταλλεύσεις με χαμηλή παραγωγικότητα που περιέρχονται σε όσους έξασφαλίζουν ψηλά κέρδη από τις έπιδοτήσεις. 'Ο άριθμός των έκμεταλλεύσεων μειώθηκε στη Γαλλία από το 1955 έως το 1970 κατά 31,5%, ό άγροτικός πληθυσμός κατά 3% περίπου το χρόνο.

32
32
Η άγροτική πολιτική της ΕΟΚ βασίζεται σε ένιατες άρχές (βλέπε το σημείο 5 στο επόμενο κεφάλαιο). Οί άρχές τοϋτες δεν εφαρμόζονται όμως όμοιομορφα. Για κάθε προϊόν ισχύει τελικά είδικό καθεστώς. 'Η ύπάρχουσα ρύθμιση έύνοεϊ τα προϊόντα των μη μεσογειακών χωρών, όπως της Γερμανίας και της 'Ολλανδίας. Οί προστατευτικές ρυθμίσεις καλύπτουν μόνο το 60% των γαλλικών προϊόντων, δεν καλύπτουν π.χ. τις πατάτες, το οίνοπνευμα, τα πρόβατα. Για ώρισμένα άλλα προϊόντα, που ένδιαφέρουν την 'Ελλάδα, όπως το κρασί, τα έσπεριδοειδή και τα όπωρικά ή προστασία είναι σε πολλά σημεία έλαττωματική.

6. Ἡ εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίηση. Πραγματικότητα ἢ μῦθος;

Οἱ ὑποστηρικτὲς τῆς ἑνταξης, προβάλλουν, ὅτι ἡ δογματικὴ ἄρνηση τῆς ἑνταξης παραβλέπει τὴν "δυναμικὴ πλευρὰ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐξελίξεως. Ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο βῆμα μιᾶς ἐνιαίας Εὐρώπης, ποὺ ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ χειραφετηθεῖ ἀπὸ τὴν ἀμερικανικὴ κηδεμονία καὶ θ' ἀποτελέσει τὴν πρώτη ὑπερεθνικὴ ὄντοτητα. Μὲ τὴν ἑνταξὴ θὰ ἐξασφαλίσουμε τὴ συμμετοχὴ μας καὶ στὴν ἐνωμένη δημοκρατικὴ Εὐρώπη.

Τονίστηκε στὸ πρῶτο κεφάλαιο πάνω στὸ χαρακτῆρα τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ὅτι ἡ Ε.Ο.Κ. ἀποτελεῖ μέχρι σήμερα μόνον μιὰ τελωνειακὴ ἑνωση. Παρ' ὅλο ποὺ συχνὰ οἱ εὐρωπαϊκὲς κυβερνήσεις ἐπικολλοῦνται τὴν εὐρωπαϊκὴν ἰδέα δὲν ὑπάρχει κοινὴ εὐρωπαϊκὴ πολιτικὴ σὲ ὁποιοδήποτε θέμα, ποὺ δὲν ἐντάσσεται στὸ πλαίσιο τῆς τελωνειακῆς ἑνωσης. Μάταια θὰ ἀναζητήσῃ κανεὶς ἐνιαία ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, κοινὴ οἰκονομικὴ ἢ καὶ νομισματικὴ πολιτικὴ, ἐνιαία ἐνεργειακὴ πολιτικὴ, ἢ θεσμοὺς ποὺ ἀντιπροσωπεύουν ἅμεσα τὸν εὐρωπαϊκὸ πληθυσμό. Ἐχρηστικὲς προσπάθειες, ὅπως γιὰ μιὰ κοινὴ νομισματικὴ πολιτικὴ, χρεωκόπησαν γιατί καμμιὰ ἀπὸ τίς εὐρωπαϊκὲς χῶρες δὲ θέλησε νὰ περιορίσῃ τίς ἐξουσίες της. Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου δὲν ἔχουν παρὰ συμβουλευτικὸ χαρακτῆρα καὶ δὲν δεσμεύουν τὰ κράτη μέλη. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ, τὸ ἀνώτατο ὄργανο τῆς Κοινότητος, σύμφωνα μὲ τίς διαπιστώσεις τοῦ μέλους τῆς SPINELLI "δὲν ἔχει καμμιὰ ρίζα στὴ λαϊκὴ πολιτικὴ ζωὴ καὶ ὑποτάσσεται στὶς κυβερνήσεις". Ἡ Κοινότητα βρίσκεται κατ' αὐτὸν σὲ κατάσταση "ἀποσύνθεσης".

Ἡ μέχρι σήμερα ἀδυναμία νὰ προχωρήσῃ ἡ τελωνειακὴ ἑνωση σὲ μιὰ οὐσιαστικώτερη πολιτικὴ ἐνδοτητα ἔχει ἀναγνωρισθεῖ ἀπὸ τίς ἴδιες τίς κυβερνήσεις τῶν κρατῶν-μελῶν. Τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1974 ἐνέθεσαν ὁ γιὰ τοῦτο στὸ Βέλγο πρωθυπουργὸ Τίντεμανς νὰ ἀκαθορίσῃ τοὺς τρόπους πραγματοποίησης τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἑνωσης. Οἱ προτάσεις Τίντεμανς δημοσιεύθηκαν

καὶ οἱ
οὐσιαστικώ-
τερη ἐ-
νδοτητα
εὐρωπαϊ-
κῆς ἐνωσης
δὲν εἶναι
ἐμπειρία
ἐνὰ ὄργανο
πρὸς τὴν ἐξουσίαν
ὡς ἔχει
ἐνδοκρατική
ἐνδοκρατική

2 Συμπερασματικά μπορούμε να διαπιστώσουμε, ότι οι ευρωπαϊκές χώρες δέχονται την υποταγή στην 'Αμερική και δεν έχουν εκδηλώσει διάθεση ανεξαρτητοποίησης. Οι αντιδικίες, διαφωνίες και τριβές, που εμφανίζονται κατά καιρούς είναι διαφορές συνεταιρίων, που επιλύονται συνεταιρικά για χάρη της κοινής υπόθεσης. 'Η ευρωπαϊκή ιδέα δε μετουσιώθηκε σε κοινή πολιτική, που θα επιτρέψει στην Εύρωπη να γίνει αυτόνομος παράγοντας απέναντι στις δύο υπερδυνάμεις. 'Αντίθετα χρησιμοποιήθηκε γράφει ο Ντυβερζέ στο παραπάνω άρθρο του "για να συγκρατήσει τάσεις ανεξαρτητοποίησης των εθνών ενάντια στη κυριαρχία της Ούάσιγκτων και να συγκαλύψει τη κυριαρχία αυτή με το μανδύα μιᾶς ἐλευθέρης κοινότητας".

Μετά την ολοκληρωτική ένταξη της 'Ελλάδας στη Κοινή 'Αγορά οι χώρες της Κοινής 'Αγοράς θα επιδιώξουν να επιβάλλουν στην 'Ελλάδα, την αμερικανική πολιτική, που είναι και δική τους πολιτική. Θα συνηγορήσουν π.χ. για βάσεις στη Κρήτη ή δικαιώματα χρήσης του εναέριου ελληνικού χώρου ή μιᾶ φιλική διευθέτηση των διαφορών με τη Τουρκία. 'Η 'Ελλάδα θα έχει τότε λόγω αύξημένης οικονομικής εξάρτητης ακόμη λιγώτερα περιθώρια να αντισταθεί σε σχετικές πιέσεις. *ἀπ' ὅ,τι σήμερα* και' εάν μὲν υποχωρήσει *ἐν ὅ,τις* όλες τις αξιώσεις, που θα τις τεθούν διαδοχικά, τότε βέβαια δε θα υπάρχει λόγος επιβολής δικτατορίας. 'Ο σκόπος της δικτατορίας θα έχει επιτευχθῇ με μέσα πολύ πιο άθρονα και αποτελεσματικά. Το ξεπούλημα θα έχει "δημοκρατικές" εύλογες. 'Εστω όμως, ότι οι ελληνικές κυβερνήσεις θα αντιδράσουν. Με ποιο τρόπο θα εμποδίσει ἡ Κοινή 'Αγορά τους εκτελεστές των ξένων ἐντολῶν να επιβάλλουν και κατοχή στη χώρα μας. Μήπως έχει στρατό που θα επέμβει; Μήπως ἡ περικοπή πιστώσεων και μιᾶ πιθανή ἀντολή της διαδικασίας ένταξης θα συγκροτήσουν τους νέους πραξικοπηματίες; 'Η ἀναστολή της διαδικασίας σύνδεσης και ἡ περικοπή των χρηματοδοτήσεων στην ἑπταετία δὲν παρεμπόδισαν στο ἑλάχιστο ὃ τη δικτατορία, γιατί τὰ μέτρα τοῦτα ἀντισταθμίστηκαν ἀπὸ ἄλλα μέτρα σὲ ἄλλα ἐπίπεδα,

Εὐρωπαϊκή
Κοινότητα
Εὐρωπαϊκή

ἀγορᾶς, ἀλλὰ προγραμματισμό καὶ ἔλεγχο τῶν διεθνῶν σχέσεων
της, γιὰ νὰ ἐπιτευχθεῖ μιὰ ὁλὴ κληρωμένη οἰκονομικὴ δομὴ.
Χρειάζεσθαι ἀντὶ γιὰ τὴν ἔνταξιν, ἐκαναδιαπραγμάτευση τῆς
θέσης μας ἀπέναντι στὴν Ε.Ο.Κ. μὲ στόχο τὴν ἐξαφάνισιν
τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἐξάρτησης καὶ τὴν ἀντιστοιχὴ
ἰσχυροποίηση τῶν ἐθνικῶν κέντρων λήψης ἀποφάσεων.

Βασικὴ ἐπιδίωξις καθὲς νέας σχέσης πρέπει νὰ εἶναι ἡ
ἐξασφάλισις τῶν προϋποθέσεων γιὰ νὰ σπᾷσει ἡ Ἑλλάδα τὸ
πλέγμα τῆς ἐξάρτησης. Οἱ νέες μας σχέσεις πρέπει νὰ συντείνουν,
ὥστε ἡ ἀνάπτυξίς μας ἀπὸ ἐτεροκινούμενη, σύμφωνα μὲ τὶς
ἀπαιτήσεις τῶν οἰκονομιῶν τῆς Δύσης, νὰ γίνῃ αὐτοκεντρικὴ,
νὰ ἔχει δική της ντόπια δυναμική.

Ἡ αὐτονομία τῆς χώρας δὲν εἶναι δυνατὴ μακροπρόθεσμα
σὲ κατάστασις ἀπομόνωσης. Ὁ σοσιαλισμὸς προϋποθέτει τὴ δη-
μιουργία περιφερειακῶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν δομῶν,
ποῦ βοηθοῦν μὲ βάση τὴ διεθνή ἰσοτιμὴ συνεργασία νὰ ξεπεραστοῦν
οἱ περιορισμοὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξέλιξης ἢ τῆς γεωγραφικῆς θέσης.

Handwritten notes at top left:
Κύρια - Κύριοι
Handwritten letter 'K' at top center.

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία χαρακτηρίζεται σήμερα ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ ἀποτελοῦν τὰ γνωρίσματα ἐξαρτημένης ἀπὸ τὴς βιομηχανικῆς καπιταλιστικῆς χώρες οἰκονομίας π.χ. ἀπὸ τὴ ἐκβιομηχάνιση μὲ μεγάλο ποσοστὸ ἀνεγίας χρόνου ἑλλείμμα στὸ ἰσοζύγιο πληρωμῶν, μεγάλη ἀνισότητα στὴ κατανομή τοῦ εἰσοδήματος, περιφερειακῆς ἀνισότητες, χαμηλὴ παραγωγικότητα στὴ γεωργία, παρασιτικὸ τρίτογενὲς τομέα.

Κέντρο βάρους τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἶναι ἡ παραγωγή καὶ ἐξαγωγή ἀκατεργάστων ἢ ὑμικατεργασμένων πρώτων ὑλῶν, γεωργικῶν προϊόντων καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων χαμηλοῦ βαθμοῦ ἐπεξεργασίας. Τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ὑψηλοτέρου βαθμοῦ ἐπεξεργασίας ἀποτελοῦν μόνον τὸ 5% τοῦ συνόλου τῶν ἐξαγωγῶν. Οἱ χώρες τῆς ΕΟΚ ἀντίθετα μὲ τὴν Ἑλλάδα ἔχουν εἰδικευθεῖ στὴ παραγωγή τελείως κατεργασμένων βιομηχανικῶν προϊόντων, ποὺ προϋποθέτουν ψηλὴ τεχνολογικὴ στάθμη. Ὁ βιομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς ποὺ χρειάζεται γιὰ τὴ ^{βιομηχανικὴ ἀπορρίπτη} μετατροπὴ στὴν Ἑλλάδα, δηλαδὴ μηχανεὶς ποὺ δουλεύουν στὰ χωράφια καὶ ἐργοστάδια μας ἔχουν κατασκευασθῇ καὶ εἰσαχθῇ ἀπὸ τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη. Ἡ ὑπάρχουσα κατανομὴ ἐργασίας ἀνάμεσα στὴν Ἑλλάδα καὶ στὶς χώρες τῆς ΕΟΚ ἐπιτρέπει στὶς χώρες τῆς ΕΟΚ νὰ ἀγοράζουν κι' ἀπὸ ἄλλοῦ τὰ προϊόντα ποὺ παράγουμε, ὅπως φρούτα ἢ μεταλ-

1^ο στο μίτρο σου ε'χαιμερ' α'γώνας. Δέ' δα' γ' δόσει σιό
σημείο να' άωαιμείσει την ένιαση - σου αρέσει βεβαια
να είναι και ε' βαιουμείμας στοχος -

-3-

μα της εξάρτησης. Οι νέες μας σχέσεις με τη Δυτική Ευρώπη και τον υπόλοιπο κόσμο πρέπει να συντείνουν, ώστε η ανάπτυξη μας από έτερο-κινούμενη, σύμφωνη προς τις απαιτήσεις των οικονομικών της Δύσης, να γίνει αυτόκεντρική, να έχει δική της ντόπια δυναμική.

Η αὐτονομία της χώρας δεν είναι δυνατή σε κατάσταση απομόνωσης. Ο σοσιαλισμός προϋποθέτει τη δημιουργία περιφερειακών οικονομικών και πολιτικών δομών, που βοηθούν με βάση τη διεθνή ισότιμη συνεργασία να ξεπεραστούν οι περιορισμοί της ιστορικής εξέλιξης ή της γεωγραφικής θέσης. Η Ελλάδα πρέπει να επιδιώξει τη δημιουργία μιας μεσογειακής μη καπιταλιστικής Κοινότητας, που θ' αποτελεί άρκετά ισχυρό σύνολο, για να αντιμετωπίζει τις πιέσεις των υπερδυνάμεων και ν' ανταπεξέρχεται μόνη της στις βασικές της ανάγκες.

Η κυβέρνηση θ' αρχίσει σύντομα τις διαπραγματεύσεις για την ένταξη. Η περίοδος τούτη πρέπει να γίνει περίοδος έντατικής λαϊκής κινητοποίησης. Η κυβέρνηση πρέπει να εξαναγκασθεί να μη δεχτεί όλους τους καινοτικούς κανονισμούς κλείνοντας έτσι κάθε δρόμο για τη εξέλιξη του ελληνικού χώρου προς την αὐτά νομία. Πρέπει να απαιτήσει: Δικαιότερη ανακατανομή του ευρωπαϊκού εισοδήματος, αύξημένη οικονομική, τεχνική και κοινωνική συμπαράσταση στην Ελλάδα, χαμηλή συμμετοχή της Ελλάδας στον Κοινοτικό προϋπολογισμό, πιστοδότηση των προγραμμάτων ανάπτυξης, που θα έκπονεϊ ή Ελλάδα, χρηματοδότηση προγραμμάτων για την ανάπτυξη τομέων ύψηλης τεχνολογίας στη χώρα μας, αύξηθ μένες επιδοτήσεις από το Γεωργικό Ταμείο της Ε.Ο.Κ.

Η Κυβέρνηση δεν έχει κατατοπίσει το λαό πάνω στη πραγματική σημασία της ένταξης. Το ΠΑ.ΣΟ.Κ. καλεί για τούτο τα μέλη να πληροφορηθούν και να κινητοποιήσουν το πληθυσμό

για να σύσπειρωθῇ και να δώσῃ τη μάχη, που θα κρίνει τη πορεία της χώρας μας για δεκαετίες. Πρέπει να κρατήσουμε άνοιχτό το δρόμο για μια δημοκρατική και σοσιαλιστική κοινωνία. Ο άγώνας είναι δύσκολος. Αλλά δεν υπάρχει άλλος δρόμος αν θέλουμε ν' αντίκαταστήσουμε τη πολιτική της υποτέλειας με μια πολιτική που θα δώσει σ' την Ελλάδα στους Έλληνες.

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Ρωτά να ματαιώσουμε την ένιαση. Για

Καιρίτζα
με ωριμα-
βουλή
για οφεί-
μους

συγκέντρωσης οικονομικής και πολιτικής εξουσίας. Οι αμερικανικές πολυεθνικές εταιρείες επένδυσαν από το 1950 μέχρι το 1971 στο εξωτερικό 45 περίπου δισεκατομμύρια δολάρια. Την ίδια περίοδο επέστρεψαν σαν εισόδημα στις ΗΠΑ 74 περίπου δισ. δολάρια. Έχει στατιστικά διαπιστωθεί ότι οι πολυεθνικές εταιρείες απορροφούν ένα σημαντικό τμήμα του κοινωνικού πλεονόμματος, με το όποιο θα μπορούσαν οι εξαρτώμενες χώρες να πραγματοποιήσουν την ανάπτυξη.

Η άποψη ότι χώρες όπως η δικιά μας βρίσκονται σε ένα μεταβατικό στάδιο, που γρήγορα θα ξεπεράσουν για να φτάσουν το παραπάνω σκαλί της αναπτυγμένης χώρας, είναι αβάσιμη. Από το σημερινό στάδιο (της εξάρτησης) δεν υπάρχει δρόμος, που να οδηγεί μέσω της εξάρτησης στην αυτονομία. Η ένταξη στη κοινή Αγορά (επομένως) θα ενισχύσει τη μεταπρατική δομή της οικονομίας μας, θα μονιμοποιήσει και θα στεριώσει τους μηχανισμούς εξωτερικής εξάρτησης, θα κριώσει στο ελάχιστο τις πιθανότητες εφαρμογής προγράμματος για την αυτόνομη και διαρθρωτικά ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας. Θα αποκλείσει έτσι, έως για πάντα, τη δυνατότητα να υπάρξει ανάπτυξη με επίκεντρο τον ελληνικό χώρο και ντόπια δυναμική.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να διευκρινιστεί ότι τη χώρα μας πρέπει να ενδιαφέρει η μακροπρόθεσμη προοπτική της εξέλιξης, η ποιότητα της οικονομικής προόδου μας. Η μεταβολή ορισμένων δεικτών, όπως του κατά κεφαλή εισοδήματος ή της βιομηχανικής παραγωγής, ελάχιστα μας κατατοπίζει για το εάν πραγματοποιείται ουσιαστική πρόοδος. Τόσο η αύξηση του κατά κεφαλή εισοδήματος όσο και η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής μπορούν να είναι αποτέλεσμα αντιπαραγωγικών επενδύσεων σε κατοικίες ή στο τουρισμό, υπερχρέωσης στο εξωτερικό ή ληστρικής εκμετάλλευσης του άρκετου πλούτου.

Για το αυτό δεν πρέπει να κρίνουμε την ένταξη στην Ε.Ο.Κ. μόνο με στατιστικά στοιχεία. Η εικόνα της ελληνικής οικονομίας, που συνάγεται από τη μία ή την άλλη στατιστική, μπορεί να βελτιωθεί. Το αυτό δε θα σημαίνει όμως και μεταβολή της σχέσης μας με τη Δύση. Θα πρόκειται απλώς για μια αλλαγή πής μορφής ή και του περιεχομένου της εξάρτησης που αντικατοπτρίζει τις πραγματοποιούμενες αλλαγές στα κέντρα του καπιταλισμού. Θα πρέπει στο σημείο αυτό να επισημάνουμε, ότι πολλές από τις στατιστικές που χρησιμοποιούνται σαν απόδειξη των εύεργετικών αποτελεσμάτων της ένταξης δε δικαιολογούν τα συμπεράσματα που συνάγονται από αυτές. Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδας ανέφερε, ότι η "Ελλάς είναι ωριμη να εισέλθω στην κοινή Αγορά δεδομένου ότι στον δασμολογικό κυρίως τομέα έχει γίνει κατά τα 2/3 πλήρης άφοπλισμος για τα εισαγόμενα από την Ε.Ο.Κ. βιομηχανικά προϊόντα. Όμως τα προϊόντα που εισάγονται στην Ελλάδα σήμερα ελεύθερα από την Ε.Π.Κ. είναι προϊόντα που δεν παράγονται στην Ελλάδα και επομένως η χωρίς προβλήματα κατάληψη των δασμών δεν αποδεικνύει απολύτως τίποτε. Θα ήταν

α) Στοιχεία που
αφορά την
βιομηχανία
και τον
τουρισμό
ΕΟΚ το οποίο
επηρεάζει
την εξέλιξη

Θέλουμε
τέτοια εξέλιξη

Σημειώστε

πολύ πιο ενδιαφέρον να κατατοπίσει ο κ. Ζολώτας το κοινό ποιές
ανύπαρκτες πριν στην Ελλάδα βιομηχανίες ιδρύθηκαν σε τομείς,
όπου εισάγονται τώρα πιά ελεύθερα προϊόντα. Η σιωπή του ως προς
τό σημείο τούτο δείχνει ότι η ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής
οικονομίας παραμένει περιορισμένη. Τέλος οφείλουμε να σημειώσουμε,
ότι παρά πολλά προϊόντα που εισάγονται ελεύθερα υπάρχουν επιβαρύν-
σεις όπως φόροι πολυτελείας, αντισταθμιστικές εισφορές, που ανα-
πληρώνουν τους δασμούς που καταργήθηκαν.

Τέλος, ⁹²θα πρέπει να τονισθεί και πάλι ότι τα δυσάρεστα για
την Ελλάδα αποτελέσματα της ένταξης είναι αναπόφευκτη συνέπεια
του οίκο-

3 πού πήραν άκριβώς οι ίδιες χώρες (όπως δάνεια δδιωτικών τραπεζών και διεθνών οργανισμών) ή οι ΗΠΑ. Ούτε η γενική κατακραυγή δέν μπόρεσε νά δημιουργήσει προβλήματα στους κινηματίες. 'Η δικτατορία όχι μόνο επιβίωσε τήν αποκοπή της από τό Συμβούλιο τής Εύρώπης, αλλά ενίσχυσε τή θέση της χάρη στις επισκέψεις των επισήμων του ΝΑΤΟ και των ΗΠΑ. 'Η ένταξη στην Κοινή 'Αγορά δέν πρόκειται νά έμποδίσει ούτε νέα δικτατορία ούτε τή προώθηση των ξένων συμφερόντων στό τόπο μας.

5. 'Η έλληνο-τουρκική διένεξη.

Οι όπαδοί τής ένταξης ισχυρίζονται ότι η προσχώρηση στην ΕΟΚ θά βοηθήσει τή χώρα μας στη διένεξη με τήν Τουρκία και στη λύση του Κυπριακού. 'Υποστηρίχθηκε ότι η Κυβέρνηση με τό αίτημά της για ένταξη επέβίωσε νά "έκβιάσει" τους εύρωπαϊους συμμάχους της "σέ μιá πιο ρεαλιστική και με έργα συμπαράστασή τους στη χώρα". (Οίκο-νομικός Ταχυδρόμος 26.6.75).

Οι χώρες τής ΕΟΚ αποφάσισαν στις 30 'Οκτωβρίου 1975 νά βοηθήσουν τή λύση του Κυπριακού. Τό γεγονός, ότι οι σχετικές προσπάθειες δέν δδήγησαν σέ τίποτε, περισσότερο παρά στη συζήτηση του Κυπριακού στά πλαίσια πού συμφωνήθηκαν στις διαβουλεύσεις με τίς ΗΠΑ τό Δεκέμβρη στις Βρυξέλλες, δείχνει ότι η συμπαράσταση τής Ε.Ο.Κ. έκδηλώνεται μόνο στό βαθμό'πού επιτρέπουν οι διεθνείς δεσμεύσεις των εταίρων της. Πόσο άσήμαντο είναι υπό τίς προϋποθέσεις αυτές τό αποτέλεσμα αποδεικνύει έκθεση τής Πολιτικής 'Επιτροπής του Εύρωπαϊκού Κοινοβουλίου πάνω στις είσηγήσεις τής Μικτής Κοινοβουλευτικής 'Επιτροπής ΕΟΚ - 'Ελλάδας ("Έκθεση Εκώτ-Χόπκινς τής 23.10.75). 'Η επιτροπή, άφου χαιρετίζει τό αίτημα τής ένταξης, εύχεται νά άναπτυχθούν στενότερα και οι δεσμοί με τή Τουρκία και τονίζει, "ότι είναι δυνατόν νά δημιουργηθεϊ κίνδυνος, εάν άναμιχθεϊ η Κοινότης στη διένεξη μεταξύ τής 'Ελλάδας ακαί τής Τουρκίας". Για τοϋτο, "και έπειδή πρέπει νά επιτευχθεϊ πολιτική λύση του Κυπριακού, πρέπει νά έξευθεθεϊ τρόπος, ώστε τόσο η 'Ελλάς όσο και η Τουρκία νά-συμμετέχουν στις πολιτικές διαβουλεύσεις" με τά μέλη τής Ε.Ο.Κ.

Στην Ε.Ο.Κ., διαπίστωσε γερμανός δημοσιογράφος, ισχύει δ κανόνας, ότι "όχι είναι καλό για τήν 'Ελλάδα είναι δίκαιο για τήν Τουρκία" (Ναυτεμπορική 1.1.75) 'Η Ε.Ο.Κ. εφαρμόζει άκριβοδίκαιη μεταχείριση των δύο χωρών. 'Η Εύρωπαϊκή Τράπεζα 'Επενδύσεων χορή-

Σημειώσαμε στο πρώτο κεφάλαιο, ότι στόχος μιας νέας ελληνι-
κής εξωτερικής πολιτικής θα πρέπει να είναι η δημιουργία μιας
Μεσογειακής μη καπιταλιστικής Κοινότητας. Η εξέλιξη των οίκονο-
μικών σχέσεων με τις άραβικές χώρες δείχνει ~~π~~ πόσες πολλές
δυνατότητες υπάρχουν για την ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας
Οι εξαγωγές της Ελλάδας στη Μέση Ανατολή και ~~α~~ ή Βόρειο
Αφρική παρουσίασαν τα τελευταία χρόνια σταθερή αναδική πορεία.
Τό 1974 αντιπροσώπευαν τό 11,8% περίπου τοῦ συνόλου των ἑλλη-
νικῶν εξαγωγῶν. Τό βάρος τῆς προσπάθειας πρὸς τή κατεύθυνση τῶν
άραβικῶν χωρῶν τό ἔφεραν οἱ καθαρὰ ἑλληνικὲς ἐπιχειρήσεις μι-
κροῦ ἢ μεσαίου μεγέθους. Πούλησαν μεγάλη ποικιλία ἐγχωρίων προϊ-
όντων, Ἀντίθετα οἱ πολυεθνικὲς ἀμερικανικὲς ἢ Εὐρωπαϊκὲς ἐπι-
χειρήσεις μέ ἔδρα τήν Ελλάδα παρὰ τήν πείρα ποῦ ἔχουν γιὰ τήν
κατάκτηση νέων ἀγορῶν καί τή τεχνολογική καί ὀργανωτική ὑποστή-
ριξη, ποῦ θά μπορούσαν νά τοῦς παράχουν οἱ κεντρικὲς ἐταιρεῖες
τῶν ἀναπτυγμένων κρατῶν ἐλάχιστα βοήθησαν στήν ἀνάπτυξη τῶν ἐξα-
γωγῶν στὸν ἀραβικὸ χῶρο. Τοῦτο γιὰτί ἡ προσπάθεια τῶν πολυεθνικῶν
ἐταιρειῶν εἶναι προσανατολισμένες στήν ἐσωτερικὴ ἀγορά ~~ε~~ τὸν ἀρα-
βικὸ κόσμον ἀναπτύσσουν δραστηριότητα ἄλλες ἐταιρεῖες τῶν ἰδίων
συγκροτημάτων. Ἡ ἀνάπτυξη τῶν εξαγωγῶν στίς ἀραβικὲς χώρες ἀπὸ
τίς μικρομεσαῖες ἑλληνικὲς ἐπιχειρήσεις δείχνει ὅτι οἱ ντόπιες
ἐπιχειρήσεις προσπαθοῦν νά ξεφύγουν ἀπὸ τὰ περιοριστικὰ πλαίσια
ποῦ ἐπιβάλλει ἡ κυριαρχία τῶν ἀμερικανικῶν καί Εὐρωπαϊκῶν πολυε-
θνικῶν ἐταιρειῶν στήν ἑλληνικὴ οἰκονομία καί ἀπὸ ^{τὴν} αποκλειστικὸ
προσανατολισμὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπίσημης ἐμπορικῆς πολιτικῆς πρὸς τήν
Εὐρωπαϊκὴ καί βορειοαμερικάνικη ἀγορά.

Οἱ περιοχὲς τῆς Μ. Ἀνατολῆς καί τῆς Β. Ἀφρικῆς μποροῦν νά
παίξουν ἀξιόλογο ρόλο στήν ἀνάπτυξη τῆς χώρας, ἐφ' ὅσον ὑπάρξει